

پاسداشت اربعین

دکتر هادی رسنگار مقدم پژوهشگر و مدرس

در فضیلت و شرافت روز اربعین و زیارت حضرت سیدالشهدا^(ع) در آن روز همین مقدار کافی است که شناخت مؤمن به قرائت زیارت اربعین در اربعین حسینی گذارده شده است، چراکه امام عسکری^(ع) علامت مؤمن را پنج علامت معرفی کرده است که از آن‌ها قرائت زیارت اربعین است. (تهذیب الاحکام شیخ طوسی: ج ۶ ص ۵۲)، اما برای رسیدن به مقام شامخ ایمان که انسان را مؤمن بنامند، دو عنصر باید در کنار یکدیگر وجود داشته باشد، یکی معرفت به امام علیه‌السلام و دیگری تسلیم اوامر و تابع منویات امام بودن است. اینکه امام را باید شناخت یعنی حقیقت و جایگاه او را نزد خدای تعالی که چه ویژگی دارد، خصوصیتی که او را نسبت به دیگر انسان‌ها برتری داده و بداند که حکم و فعل و قول او، حکم و فعل و قول خدای تعالی است، اما شناخت و معرفت به حقیقت جایگاه امام علیه‌السلام را باید از زبان ولی نعمت‌مان حضرت علی بن موسی الرضا علیه آلف التحية والثناء بشنويم که فرمود، امام یگانه روزگار خود است، کسی با او برابری نمی‌توان کرد و دانشمندی با او همسری و هم‌ترازی نمی‌تواند نمود، جایگزین و نظیری ندارد، کیست که بتواند به‌حق شناسایی امام برسد یا بتواند او را انتخاب کند؟ خرد‌ها در باره‌اش گمراه هستند، عقل‌ها سرگردان و چشم‌ها در برابر بی‌سو، بزرگان در اینجا کوچک‌اند و حکیمان در حیرت و بردباران کوتاه‌نظر و هوشمندان گیج و نادان و شعرا لال و گنگ و ادبا درمانده و سخن‌دانان بی‌زبان، شرح یک مقامش نتوانند و وصف یکی از فضایلش ندانند، همه به‌عجز در برابرش معترف هستند، چگونه بتوان کنه‌اش را وصف کرد و اسرارش فهمید؟! چطور کسی به‌جای او بتواند بایستد و حاجت مربوط به او را برآورد؟ نه هرگز. اودر مقام خود اختری است که برافروزد و از دسترس دست‌یازان و وصف و اصفان فراتر است، انتخاب بشر کجا به‌این پایه می‌رسد، عقل کجا و مقام امام کجا؟ بدین سان است که خطاب قرآنی به‌کسانی که در مقابل پیامبر^(ص) صدای خود را بلند می‌کردند نهی کرده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ»،(الحجرات/۲) که اگر این اتفاق بیفتد تمام اعمال شما باطل خواهد شد. امام علیه‌السلام وجود تداومی پیامبر خداست؛ یعنی همان حکمی که برای پیامبر است برای امام نیز ثابت است، پس نباید در محضرش فریاد زد و نباید در زیارت او با صدای بلند فریاد کشید. این دستور خدای تعالی است، چراکه خدای متعال دستور داده است که نباید جلوتر از خدا و پیامبرش گام برداشت باید دقیقاً پای خود را در جای پای پیامبر و دستورات الهی گذارد. فرمود: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَمِيعٌ عَلِيمٌ»،(الحجرات/۱). پس هنگامی که به‌یکی از مشاهد مشرفه مشرف شدید و در این روزهای تشریف به‌عبات عالیات و حرم حضرت علی بن موسی علیهم‌السلام وارد شدید باید پاکیزگی ظاهری و باطنی داشته باشیم و باید آراستگی ظاهری و باطنی داشته باشیم. آراستگی ظاهر یعنی لباس‌های فاخر نه‌تکه و پاره و بانوان آراستگی ظاهری‌شان حجابشان خواهد بود و آراستگی باطنی همان تواضع و خضوع و توجه به‌اینکه در محضر چه‌کسی قرار است وارد شویم و در بیت و حرم چه‌کسی گام برداشته و قدم نهاده‌ایم. در این صورت می‌توان انتظار داشت که موجبات رحمت و برکت الهی را برای خود جلب کنیم.

برویم تماشا

معرفی مسیر نجف تا کربلا

به سمت نور

اواسط ماه صفر، مطابق باهر ماه شمسی که باشد، برای مسلمانان حال و هوای خاصی دارد. در این روزها همه در تلاش هستند تا عازم سفر شوند. سفری که در قدم قدمش، آسایش روح مانع درک آزدگی تن می‌شود و توصیه شده است در سفر کربلا به‌خود راحتی ندهید و بگذارید گرد و غبار خاک بر چهره شما بنشیند. پیاده‌روی اربعین، همان سفر شیرینی است که همه مسلمانان، چه در ایران باشند و چه در اقصی نقاط جهان، آرزویش را دارند. همان‌طور که در سال‌های اخیر شاهد حضور امت مسلمان فارغ از رنگ و جنس و نژاد بوده‌ایم و در کنار هم مسیر پیموده‌ایم، همان مسیری که برای اهالی کشور عراق از شهر خودشان تا کربلا و برای باقی مسلمانان، به‌ویژه ایرانی‌ها از شهر نجف شروع شده است و در کربلا به‌خاتمه می‌رسد. مسافت این مسیر، حدود ۸۰ کیلومتر است که در هر ۵۰۰ مترش، ستونی قرار گرفته است و آن را شماره‌گذاری کرده‌اند. به‌این صورت در این مسیر ۱۴۵۲ ستون وجود دارد که هر ۲۰ ستون معادل یک یک کیلومتر پیاده‌روی است. مسیر شروع این پیاده‌روی، از حرم امیرالمؤمنین^(ع) آغاز می‌شود. به‌این صورت شما پس از اذن خروج از مولا، از باب الساعه به‌یکی از دو خیابان امام زین العابدین^(ع) یا امام جعفر صادق^(ع) وارد می‌شوید و آن‌قدر مستقیم می‌روید تا پایتان به بزرگراه کربلا باز شود. حالا شما در سیل جمعیت عزاداران حسینی قرار گرفته‌اید و می‌توانید نگاهتان را به‌شماره ستون‌ها بیندازید و متوجه فاصله‌تان تا شهر مقدس کربلا شوید. به‌ستون ۱۴۵۲ که رسیدید، می‌توانید نگاهتان را از ماه آسمان برداشته و حرم ماه زمین را ببینید. این نقطه از زمین، نقطه وصال است. نقطه رسیدن عاشقانی که سختی راه را به‌جان خریدند تا در این لحظه اشک وصال را به‌چشمانشان هدیه دهند. ستون ۱۴۵۲ همان جایی است که شما در حالی که گرد و غبار مسیر به‌تن دارید، پایتپتان سست می‌شود و بی‌اختیار دست را به‌سمت سینه‌می‌برید و ذکر لب‌تان می‌شود: «السلام علی‌الحسین وعلی‌علی‌ابن‌الحسین وعلی‌اولاد‌الحسین وعلی‌اصحاب‌الحسین» ، «و‌الح‌الحسین، ابوالفضل‌العباس»... در روزهای آینده ما روایت ستون یا عموهای مسیر را برای شما خواهیم گفت تا حتی اگر موفق به شرکت در این مسیر نورانی نشده‌اید بتوانید کمی از آن را پوچشید و با ما در این سفر همراه باشید و به تماشا بنشینید.

شاهرانوزس.ایر
۱۴
۱۲ شهریور ۱۴۰۱
۱۷ مهر ۱۴۰۱
شماره ۲۳۵۷

آیه

بگو: «حمد مخصوص خداست؛ و سلام بر بندگان برگزیده‌اش!، آیا خداوند بهتر است یا بت‌هایی که همتای او قرار می‌دهند؟!»

سوره نمل آیه ۵۹
ترجمه آیت... مکارم شیرازی

حدیث

فرمود: هرکس خدا را بشناسد، (در عمل و گفتار) او را دوست دارد و کسی که دنیا را بشناسد آن را رها خواهد کرد.

امام حسن مجتبی^(ع)
[کلمه الامام حسن ج ۷ ص ۱۴۰]

پیاده‌روی اربعین قدم در راه جامعه مهدوی

جستاری بر اجتماع عظیم شیعیان در روز اربعین

گلناز حکمت

گفت‌وگو

در حالی که ماه صفر را می‌گذرانیم و در روز شهادت امام حسن مجتبی^(ع)، انگار شهر در حال تدارک یک سفر است، یک سفر بزرگ و میلیونی. سفری که روند گانش قرار است حرکتی را رقم بزند و شعاری را فریاد کنند. اجتماع عظیم شیعیان در پیاده‌روی اربعین قرار است نشان دهند یک اتحاد باشد و صلابت و قدرت را فریاد بزند. پس از مراسم حج که یکی از بزرگ‌ترین اجتماعات مذهبی دنیاست و به دلیل اعمال محدودیت‌های حکومت آل سعود نمی‌تواند اسلام ناب محمدی را تبلیغ کند، حالا پیاده‌روی میلیونی اربعین حسینی قرار است پایگاه بزرگ شیعه باشد. پایگاهی که بتواند سبک زندگی شیعه را به‌تصویر بکشد. اجتماع عظیم شیعیان از نجف به سمت کربلا، راهی که بارها و سال‌ها باید طی شود تا رمز وراز پنهان در این راه فراموش نشود.

پیاده‌روی میلیونی شیعیان جهان اسلام در اربعین که در چند سال اخیر وسیع‌تر شده است، یکی از تحولات عمیق در میان شیعیان است و بر اساس بعضی نشانه‌ها می‌تواند یکی از علامت‌های نزدیک شدن به ظهور امام عصر^(عج) باشد. حالا شیعیان از ایران، عراق و بقیه کشورهای جهان در پیاده‌روی اربعین شرکت می‌کنند و خدا قلب‌های مؤمنان را به‌هم وصل کرده است تا زمینه اتحاد شیعیان و همراهی منتقم خون ابا‌عبدا...^(ع) ایجاد شود.

وقتی شعار امام زمان^(عج)، یا انا را...، است، یعنی حضرت سربازانش را از بین عزاداران امام حسین^(ع) پیدا می‌کند. در روزای هم آمده است ایشان پس از ظهور باندای «یا‌هل‌العالم‌ان جدی‌الحسین

قتلوه عطشانا، جهانیان را فرا می‌خوانند و شاید این پیاده‌روی اربعین تمرینی برای لبیک به‌ندای مهدی^(عج) است که همه شیعیان جهان منتظر ظهورش هستند. امامی که می‌فرماید: «اگر شیعیان ما که خدا توفیقاتشان را برای طاعت و بندگی زیاد کند برای وفای به‌عهد تجمع کنند

و قلب‌هایشان در این تجمع ثابت و استوار باشد، دیدار ما برای آن‌ها دیر نخواهد بود و توفیق ظهور نصیبشان خواهد شد.» و اگر بین شیعیان در این تجمع عظیم همگرایی قلبی و واقعی ایجاد شود، قطعاً زمینه‌ساز ظهور می‌شود.

در اربعین بیش از ۲۰ میلیون نفر با پیاده‌روی در مسیر نجف تا کربلا در این شهر تجمع می‌کنند و کربلا نقطه عطف تاریخ می‌شود، جایی که بین عاشورا و روز ظهور است و محلی برای اجتماع منتظران حکومت مهدی موعود^(عج). جایی که اعتقاد و گذشته و آینده شیعه را به‌هم متصل می‌کند.

در این پیاده‌روی، هیچ کسی دعوت نشده است، هیچ

پیش‌بینی مادی از طرف هیچ نهاد رسمی نمی‌شود، همه به‌دعوت امامشان آمده‌اند و قرار است خودمان از خودمان پذیرایی کنیم و برای همراهی آماده شویم. شیعیان خودشان را برای حضور آماده کرده‌اند و در این اجتماع که هیچ مناسکی ندارد می‌شود اوج عشق و شور حسینی را مشاهده کرد.

را مشاهده کرد و این همان حدیث گران قدر از پیامبر اکرم^(ص) است که می‌فرماید: «إِنَّ لِقَالَ الْخَسِینِ خَزَاةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَنْ يَزِيَّهَ أَبَدًا، شهادت امام حسین^(ع) در دل‌های افراد با ایمان آتش و حرارتی ایجاد می‌کند که هرگز خاموش نخواهد شد. (مستدرک الوسائل، ج ۱۰ ص ۳۱۸).

این پیاده‌روی برای گرفتن حاجت نیست، رونندگان این راه می‌روند تا نشان بدهند برای همراهی با منتقم خون امام حسین^(ع) آماده‌اند. پس دشمن هم از همین موضوع هراس دارد، گسترش این پیاده‌روی و این حماسه است که دشمن را به‌اینکه وا می‌دارد که تهدید کند تا بلکه از شرکت‌کنندگان کم‌شود، اما هر

سال این پیاده‌روی اربعین پررنگ‌تر و همه‌گیرتر می‌شود. به ساعت‌های پایانی پیاده‌روی که نزدیک می‌شویم زائران اربعین حسینی از دور و رو به حرم سیدالشهدا ندای «لبیک یا حسین» سر می‌دهند، این لحظه‌ها و ساعت‌ها و فریادها و همدلی بین شیعیان است که دشمن

نویسندگان این کتاب خوش‌خوان هستند و فقط به‌لوازم سفر مافکر نکرده‌اند که به‌ابعاد فرهنگی این سفر هم توجه کرده‌اند. انتشارات مناجات این کتاب را در ۱۲۰ صفحه چاپ و منتشر کرده است. در برشی از کتاب می‌خوانیم: نحوه چیدمان وسایل و بستن کوله: بار اضافی را خود‌پس‌ندارید: حمل یک کوله سنگین برای چند روز متوالی نیروی جسمی شما را به‌شدت کاهش می‌دهد. وزن کوله‌پس‌شده نباید بیشتر از ۲۰ تا ۲۵ درصد از وزن بدن فرد باشد.

فارغ از جنس، سن و موقعیت حضور او در اجتماع وجود دارد. این غیرممکن است که شما هر بار انتخاب اول زندگی فرد دیگری باشید این حس درمانده بودن در هنگام سختی و تنهایی، از آن دسته حس‌هایی است که سراغ همه انسان‌ها آمده و همه نیز به‌دنبال راهی برای فرار از این حس ناخوشایند بوده‌اند. در میان این همه راه، راهی بسیار آسان و نزدیک‌تر از رگ گردن وجود دارد که گاهی فراموش می‌شود. در این باره با توجه به‌اینکه امروز به‌روایتی شهادت امام حسن^(ع) است، حدیثی از ایشان می‌خوانیم. از امامی که برای تمام اطرافیان خود منبع خیر و برکت بود و کمتر به جایگاه ایشان در ترویج معرفت